

Kroniek

J.W. van der Jagt

Secularisatie

De laatste jaren hebben we verschillende kerkjes zich van de Gereformeerde Kerken zien afscheiden. Ieder kerkje pretendeert de voortzetting van de echte kerk te zijn. De versplintering is duidelijk. In de vorige Kroniek schreef ik daar iets over en al eerder riep ik op tot bezinning. Is dit wat de Here bedoelt als Hij Zichzelf presenteert als de Goede Herder die zijn schapen bijeenbrengt? Een bijdrage aan die bezinning werd laatst gegeven door dr. H.J.C.C.J. Wilschut. Hij schreef *Afscheiding? Over oproepen om zich van de GKv af te scheiden*.^{*} Over dat boekje wil ik iets naar voren brengen.

Dr. Wilschut schrijft over de afscheidingsbewegingen die er momenteel zijn. Daar is hij kritisch over. Hij stemt toe dat er veel is wat zorg en verontrusting geeft, maar ‘binnen de GKv is het fundament van de leer der zaligheid niet direct in het geding’. Ook is er ‘geen sprake van uitwerping’. Je kunt evenmin zeggen dat we ‘door te blijven, meedoen aan goddeloze activiteiten’. Hij noemt ‘onnodige en eigenwillige kerkscheuring (...) zonde voor God’. De oproepen tot afscheiding zijn ‘eigentijdse varianten van dopers radicalisme-perfectionisme. Dit leidt tot eindeloze verdeeldheid, omdat men inderdaad op zoek is naar een bruid-in-reincultuur’ (p. 25). Zijn positiekeus is helder en sluit aan bij wat ons blad steeds uitgedragen heeft.

De brochure reageert niet alleen op de recente afscheidingen. Dr. Wilschut beoogt meer. Hij presenteert zijn brochure als een ‘bijdrage aan een bezinning op de situatie in de GKv’. Die situatie wordt door hem geschetst. Daarmee geeft hij vlees en bloed aan de erkenning dat er in de kerken veel is wat reden voor zorg en verontrusting geeft. Het is een beknopte en daarom ook beperkte analyse. Teruggebracht tot de kern zegt zijn verhaal dat we te maken hebben met ‘de verwoestende invloed van de secularisatie, waardoor de GKv geleidelijk aan het karakter van gereformeerde kerken dreigen te verliezen’. Hij ziet deze dreiging concreet ‘in een mensmiddelpuntig denken en handelen’ (p. 43).

De schrijver is zich ervan bewust dat zijn kijk op de zaken eenzijdig is. Er zou teamwork nodig zijn om die eenzijdigheid te corrigeren. Daarvoor staat hij open (p. 27). Maar laat de thematiek wel opgepakt worden (p. 53). Hij wijst – toestemmend dat hij generaliseert – het mensmiddelpuntige aan in de prediking, de liturgie, het kerkelijk samenleven en de ethische oriëntatie. Dat raakt het concrete kerkelijke leven en daarom lijkt een bezinning zinvol. Het valt me op dat er, voor zover ik weet, tot nu toe in de kerkelijke pers nog niemand op deze brochure heeft gereageerd. Is het een gepasseerd station om ons sámen te bezinnen? Maar wellicht ben ik met deze vraag te vroeg.

Noot:

^{*} Uitgave Van Berkum Graphics, 2010, ISBN 978 90 811710 52, 55 pag.